

YÖNETİM BİLGİ SİSTEMİ VE SAYIŞTAYDA YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR

Necip POLAT*

Giriş

Günümüzde kamu kurum ve kuruluşlarınca gerçekleştirilen işlem sayısı ve sahip olunan bilgi hızla artmakta, buna karşın işlemlerin daha hızlı yapılması ve kararların daha hızlı alınması konusundaki beklenti ve baskılar da artmaktadır. Bu durum, yaşadığımız çağa da adını veren bilgiyi elde etmenin ve bu bilgiyi yönetmenin, kurumsal amaçlara ulaşmadaki önemini bir kat daha artırmıştır.

Yöneticilerin kurum ve kaynakları hakkında karar alırken başlıca ihtiyaç duyduğu şey, kaynaklar ve süreçler hakkında doğru ve zamanında sahip olunacak bilgidir. Yönetim işlevlerinin gerektirdiği bilginin güvenilir, doğru ve zamanında elde edilebilmesi ve yönetilebilmesi için organizasyonların tüm fonksiyonlarının, birimlerinin ve bireylerinin içinde yer aldığı dinamik sistemler geliştirilmekte ve bu sistemler yoluyla yönetim görev ve sorumluluklarının en etkili şekilde yerine getirilmesi amaçlanmaktadır.

Yöneticilerin gereksinim duyduğu bilgiyi en iyi şekilde elde etmek, işlemek, düzenlemek ve istenilen amaca uygun hale getirmek üzere kurulan sistemlere yönetim bilgi sistemi (YBS) denilmektedir. Yönetim kademelerinin, çoğu durumda içinden çıkılması imkansız derecede ağırlaşan işleri, bu sistemlerin kullanılmasıyla hem daha az emek ve maliyetle, hem de daha kaliteli ve süratli olarak yerine getirilebilmektedir.

Yönetim Bilgi Sisteminin Kavramsal Çerçevesi

Yönetim bilgi sistemi kavramının daha iyi anlaşılabilmesi için, bu kapsamda kullanılan birtakım kavramların açıklığa kavuşturulması yararlı olacaktır.¹

Veri; “datum” sözcüğünün çoğulu olan “data” kelimesinin karşılığı olarak kullanılan bir kavram olup işlenmemiş, bir sonuca varabilmek için

* Sayıştay Başkanlığı

¹ Detaylı bilgi için bkz. Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük, www.tdk.gov.tr ; Faruk ÇUBUKÇU, Bilgisayar Terimleri Sözlüğü, Verso Yayınları, Ankara 1987.

gerekli olan ilk bilgi, ham bilgiyi ifade etmektedir. Veri, çeşitli olgu, kavram veya komutların, iletişim, yorum ve işlem için elverişli biçimde gösterimidir. Veriler, sayısal karakterler, metinler veya semboller olabileceği gibi çeşitli biçimlerdeki grafik gösterimler veya resimler şeklinde de olabilir.

Veritabanı; hızlı arama ve erişim sağlamak üzere organize edilmiş, düzenli veriler topluluğudur. Kelimenin anlamı bilgisayar ortamında saklanan düzenli verilerle sınırlı olmamakla birlikte, daha çok bu anlamda kullanılmaktadır

Bilgi; verilerin kurallardan yararlanılarak işlenmiş şekli, anlamlı sonuçlarıdır. Diğer bir ifadeyle, verilerin değer kazandırılmış biçimidir. Bilginin üç temel boyutu vardır: Zaman, içerik ve biçim.

Bilgi Yönetimi; bir organizasyonda, bilginin etkin bir biçimde üretilmesi, saklanması, kullanılması, geliştirilmesi ve aktarılması için, temel bilgi süreçlerine katılan birim ya da faaliyetlerin yönlendirilmesini de amaçlayan süreçtir.

Sistem; girdiler alıp çıktılar oluşturan, organize bir dönüşüm süreciyle ortak bir amaca yönelik, beraber çalışan ve birbirine bağlı parçalar topluluğudur. Sistemin elemanları girdi, süreç, çıktı, geri besleme ve denetimdir.

Bilgi Sistemi; veri kaynaklarını girdi olarak alıp süreçten geçiren ve çıktı olarak bilgi ürünlerini ortaya çıkaran sistemdir. Bilgi sistemleri; veri işleme sistemleri, yönetim bilgi sistemleri, karar destekleme sistemleri, ofis otomasyon sistemleri olmak üzere dörde ayrılabilir.²

Yönetim Bilgi Sistemi; yöneticinin planlama, örgütleme, istihdam ve kontrol işlevlerini icra etmesine yardımcı olan bilgiyi, yani karar verme sürecini doğrudan etkileyen yönetim bilgisini üreten ve yöneticilere yine onların istedikleri biçimde sunan sistemdir. Yönetim bilgi sistemi, bilgisayarlardan çok daha önce, insanların ortak amaçlarını gerçekleştirmek amacı ile bir araya geldikleri andan itibaren geçerli olan bir kavramdır. Günümüzde yönetim bilgi sistemini bilgisayar ve bilgisayar olanakları ile bütünlüştürmek alışlagelmiş bir durumdur.

Yönetim Bilgi Sisteminin Tarihsel Gelişimi

Yönetim bilgi sistemi yaklaşık 50 yıllık bir tarihsel süreç içerisinde gelişmiştir. Süreç, 1950 ve 60'lı yıllarda sadece büyük organizasyonların muhasebe gibi bilgiye dayalı aktivitelerini kaydetme ve bu kayıtları

² Christopher MARTİN ve Philip POWELL, *Information Systems*, McGraw-Hill, London 1991, s.9

saklamasıyla başlamıştır. 70'li yıllarda metin işleme ve karar destek sistemleri geliştirilmiştir.³ Bu sistemlerde, kullanıcıya çıktılarını isteklerine uyarılama ve yapılandırma olanağı sunulmuştur. Ancak maliyetlerin yüksek olması, sistemlerin kullanımını da sınırlandırmıştır. Nitekim, zaman içerisinde bilgisayarların yaygınlaşması, ucuzlaması ve kullanım kolaylığı sağlaması, yönetim bilgi sistemlerinin de daha yaygın hale gelmesinin önünü açmıştır. Bu tarihlerde yönetim bilgi sistemi, bilgisayar teknolojilerinin bir ilgi alanı iken, daha sonra, giderek sosyal bilimlerin bir disiplini haline gelmiştir.⁴

1980'li yıllardaki temel gelişim, bilgisayar işlemlerinin merkezi olmayan bir yapıya kavuşturulmasıdır. Bu çerçevede tek bir ana bilgisayarın yerini, organizasyonun değişik yerlerine dağıtılmış çok sayıda bilgisayar almıştır. Bu, bir görevin bilgisayarın olduğu birime iletilerek toplu bir şekilde işleme sokulması için uzmanların çalışmasını beklemek yerine, her kullanıcının kendi süreçlerini kendi bilgisayarında gerçekleştirmesi anlamına geliyordu. Bilgisayar kullanımının yaygınlaşması ve bu konudaki becerilerin artması da iş süreçlerinin kurulan bir sistem dahilinde, daha da kolay bir şekilde gerçekleştirilebileceğini göstermiştir.⁵

Daha çok işletmeler tarafından, mali yönetim ve muhasebe alanlarında kullanılan bilgi sistemleri, 90'lı yıllarda donanım ve yazılımların çeşitlenmesi ve gelişmesi karşısında, mali alanlar dışında da yönetim desteği sağlar hale gelmiştir.⁶ Öte yandan, internet teknolojilerinin bütün dünyada popüler hale gelmesi ve haberleşme altyapılarındaki iyileştirmeler, şirketler için bilgi yönetimini önemli bir rekabet avantajı sağlayan faktör haline getirmiştir. Bu çerçevede, bilgiyi yönetmek üzere geliştirilmiş birtakım uzman sistemler, teknolojik alanda ortaya çıkan yeniliklerin de kullanılmasıyla, stratejik süreçleri destekleyen yönetim bilgi sistemleri haline dönüşmüştür.

Günümüze bakacak olursak, gelişmiş ülkelerde büyük işletmelerin tamamına yakını süreçlerini birtakım bilgi sistemleri kurmak suretiyle

³ Reference for Business; "Management Information Systems", <http://www.referenceforbusiness.com/encyclopedia/Man-Mix/Management-Information-Systems.html>; (Erişim:21 Mayıs 2007)

⁴ Ping ZHANG, Fiona Fui-Hoon NAH and Jenny PREECE, "HCI studies in Management Information Systems", http://sigs.aisnet.org/SIGHCI/bit04/BIT_Zhang.pdf, (Erişim: 13 Eylül 2006)

⁵ Wikipedia Free Encyclopedia, "Management Information System", http://en.wikipedia.org/wiki/Management_information_systems; (Erişim: 21 Mayıs 2007)

⁶ Daniel J. POWER, "A Brief History of Decision Support Systems", <http://www.dssresources.com/history/dsshhistory.html>, (Erişim: 21 Mayıs 2007)

yönetmektedir.⁷ Kurumsal bazda ise, bütünleşik yönetim bilgi sistemleri kurulmak suretiyle, süreçlerin tümü üzerinde hakimiyet sağlanmakta ve karar alma süreçleri güçlendirilmektedir. Ülkemiz açısından bakıldığında ise, henüz bu konuda yeterli düzeyde araştırma yapılmadığını ve özel sektörde konunun pek de popüler olmadığını söyleyebiliriz.⁸

Kamu Yönetimi Açısından Yönetim Bilgi Sistemi Neyi İfade Etmektedir?

Kamu kurumları önceden belirlenmiş kurallara dayalı, yetki alanları yasalarla belirlenmiş, eğitim yoluyla belirli beceriler kazanmış insan kaynağına sahip, çalışanlarının kendilerine verilmiş görevleri yerine getirmek için gerekli kaynaklar üzerinde mülkiyet haklarının olmadığı bir yapıya sahiptir. Biçimsel kural ve düzenlemelerin olması, işlevsel bölümlenmeye gidilmesi ve hiyerarşik ilişkileri nedeniyle bürokratik örgüt yapısı, örgüt çalışmalarına ve sorunlarına her birimin kendi fonksiyonları açısından yaklaşmasını beraberinde getirmektedir. Bu özellikleri nedeniyle kamu kurumları kapalı sistemler olarak da kabul edilmektedir.⁹

Bilgi yönetimi ve bilgi sistemleri konusunda kamu kurumları özel sektörün gerisinde kalmıştır.¹⁰ Ancak, gelişmiş ülke uygulamalarına bakıldığında, değişen kamu yönetimi anlayışı çerçevesinde kamu sektöründe de yönetim bilgi sistemlerinin kurulduğu veya kurulma çalışmalarının yapıldığı görülmektedir.

Türkiye’de kamu kurumlarına bakıldığında teknolojiye yatırım yapıldığı, bilgi teknolojisi araçlarının kaynak olarak kabul edildiği, buna karşın bilginin üretildiği ve hizmete sunulduğu süreçlerin dikkate alınmama eğiliminde olduğu gözlenmektedir.¹¹ Bilgi yönetiminin vazgeçilmez unsuru olarak kabul edilen bilgi paylaşımı ise örgüt kültürü ile yakından ilgilidir. Kamu kurumlarında uzun yıllardan bu yana uygulanmakta olan geleneksel yönetim anlayışı ve bunun doğal bir sonucu olan biçimsel iletişim

⁷ Melikşah KARAKAŞ, “Geçmişten Günümüze Bilgi Yönetimi”, http://www.bilgiyonetimi.org/cm/pages/mkl_gos.php?nt=135, (Erişim: 2 Ekim 2006)

⁸ KARAKAŞ, a.g.e.

⁹ Nesrin İNCE, “Kamu Kurumları ve Bilgi Yönetimi”, http://www.bilgiyonetimi.org/cm/pages/mkl_gos.php?nt=621, (Erişim: 2 Ekim 2006)

¹⁰ OECD, “Knowledge Management: Learning by Comparing Experiences from Private Firms & Public Organizations” Summary Record of the High Level Forum held in Copenhagen, 8,9 Feb 2001.

¹¹ World Economic Forum, *Global Competitiveness Report 2004/2005*, Geneva, 2004; İNCE, a.g.e.

uygulamaları, bilgi paylaşımının önünde en önemli engeldir. Oysa örgütsel bilgi akışının etkin olması, birimler arasında eş güdüm ve işbirliği sağlayan ve etkileşimli bir ilişkiyi gerektiren bir yönetim yapısı ile olasıdır. Geleneksel yönetim anlayışının sonucu olarak kamu kurumları değişime uyum sağlamakta zorlanmaktadır.¹² Bu çerçevede, amaç ve hedeflerle kurum politikalarının değişen koşullara göre tanımlanarak belirli aralıklarla ya da gerek görüldüğünce gözden geçirilmesi ve kurum yapılarının yeniden tasarlanması önemlidir.¹³

Kamu kurumlarının geleneksel yönetim anlayışından uzaklaşarak yeni bir yönetim anlayışına geçmesi, önemli bir zaman dilimini ve süreci, daha da önemlisi kararlılığı ve bir politikayı gerektirmektedir. Ancak, bilgi çağının ekonomi ve toplum düzeni ile uyumlu, esnek ve bürokratik yapının kısıtlarından uzaklaşmış yeni bir örgüt yapısı, sorunların aşılmasında birincil koşul olarak görülmektedir. Kamu kurumlarında verilen bütün hizmetler için geçerli olan amaçlara ulaşabilme ve örgütsel kısıtları (bürokratik yapı) aşabilme, toplam kalite yaklaşımı ile olası görünmektedir. Teknolojik gelişmelerle şekillenen yeni ekonomik ve toplumsal düzende, dinamik, ağ ortamında çalışan ve örgüt amaçlarının gerçekleştirilebilmesi için bilgi üreten ve kullanan kurumların olması, ancak zamana yayılmış, hedefe odaklanabilen ve dinamik süreçleri içeren bir yeniden yapılanmayla mümkün olacaktır.¹⁴

5436 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15. maddesinin 2. fıkrasında, kamu kuruluşlarına (Strateji Geliştirme Başkanlıkları, Strateji Geliştirme Daire Başkanlıkları ve strateji geliştirme ve malî hizmetlere ilişkin hizmetlerin yerine getirildiği müdürlükler aracılığıyla) yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirme görevi de verilmiş bulunmaktadır.

5018 Sayılı Kanunun ikincil mevzuatlarından olan ve 18 Şubat 2006 tarih ve 26084 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 8. maddesinde, yönetim bilgi sistemi kapsamında Strateji Geliştirme Biriminin görevleri şu şekilde ifade etmiştir:

a) Yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri, varsa ilgili birimlerle işbirliği içinde yerine getirmek.

¹² İNCE, a.g.e.

¹³ OECD, "Government of the Future", 2001; İNCE, a.g.e.

¹⁴ İNCE, a.g.e.

- b) Yönetim bilgi sisteminin geliştirilmesi çalışmalarını yürütmek.
- c) İstatistiki kayıt ve kalite kontrol işlemlerini yapmak.

Bu mevzuat hükümleri gereğince, kamu kurumlarının gerekli organizasyonel yapıyı oluşturmak suretiyle, yönetim bilgi sistemi kurma, geliştirme ve yürütmesi bir zorunluluk haline gelmiştir. Doğal olarak bu süreç de, öncü kuruluşların çalışmaları ışığında zamanla oturtulabilecektir.

Yönetim Bilgi Sisteminin Faydaları

Yönetim Bilgi Sisteminin birçok faydası vardır. Bunları niteliksel ve niceliksel faydalar olmak üzere ikiye ayırabiliriz:

Niteliksel faydalar

- Farklı bilgi kaynaklarını tek bir ortamda birleştirir.
- Doğru bilgiye, kaynağından ve hızlı erişim imkanı sağlar.
- Özet bilgidenden detay bilgiye erişim imkanı sağlar.
- Analitik değerlendirme imkanı verir.
- Karar verme süreçlerini kısaltır.
- Yöneticilerin risk yönetim kapasitesini artırır.
- Her kademedeki yönetici için esnek raporlama imkanı sağlar.
- Kurumun daha tutarlı ve profesyonel bir bakış açısı ile yönetimini destekler.
- Kurumsal kontrol ve gözetimi artırır (Tahsis edilen bütçe ve verilen zamanlar dahilinde çıktılarının elde edilmesini sağlamaya yardımcı olur ve işin zamanında öngörülen maliyetle yapılmasını sağlar).
- Kurum bünyesinde yapılan işlerden çok iyi bir şekilde haberdar olunmasını sağlar ve aynı işin aynı anda birden çok yapılmasının veya tekrar edilmesinin önüne geçer.
- İş süreçleri ve yeni projeler ile bunların başarmak istediği amaçlar hakkında kurumsal bilinçlenmeye yardımcı olur.

Niceliksel faydalar

- Güvenilir yönetim bilgisi raporlarına ulaşmak için, her birimde personelin bu konuda ayrı ayrı çalışmaları yerine, küçük bir merkezi yapı kurulmak suretiyle hem işgücü (personel) tasarrufu hem de mali tasarruf sağlar.

• Gerek istenilen bilginin ilgililere anlatılması ve bu bilgilerin güvenilirliğinin sorgulanması, gerekse farklı birimlerden gelen bilgilerin birleştirilmesi, karşılaştırılması, analiz edilmesi ve bilgilerin güncellenmesi süreçlerinde, yöneticilerin farklı işler veya sistemler arasında bağ kurmak suretiyle harcamış oldukları zamandan tasarruf sağlar.

Yönetim Bilgi Sisteminin Unsurları

Yönetim Bilgi Sistemi üç temel unsurdan oluşmaktadır: İş Süreçleri, Personel ve Teknoloji. Yönetim Bilgi Sistemi oluşturulması, sadece bilişim teknolojisi kullanımıyla ilgili değildir. Öncelikle, kurumda çalışan herkesin, güvenilir bilgi elde etmenin niçin önemli olduğunu ve bunu sağlamak için kendine düşen sorumlulukların neler olduğunu bilmesi gerekir. İkinci olarak, bilgi sağlayan iş süreçlerinin tam olarak ve açık bir şekilde ortaya konması, daha sonra bu süreçlerde bilgiyi sağlama görev ve sorumluluklarının belirlenmesi gerekir. Bilişim teknolojilerinden bu varsayımlar altında ve bu süreçleri desteklemek üzere yararlanılmalıdır. Bu noktada üst yönetime, yönetim bilgi gereksinimlerini belirlemek, girişime öncülük yapmak ve birimlerde çalışan personele tutarlı mesajlar göndermek gibi kilit bir rol düşmektedir.

Sayıştayın Yönetim Bilgi Sistemi Çalışmaları

Sayıştayın artan görevleri, karmaşıklaşan iş süreçleri, insan kaynakları ve diğer kaynak kullanımlarında ulaştığı düzey, kurumun yönetsel işlevlerinin zamanında yüksek kalitede ve başarıyla yerine getirilmesini giderek güçleştirmektedir. Bu nedenle;

- Sayıştay'ın kaynakları, planları ve süreçleri ile bunların sonuçlarına ilişkin bilgileri hızlı, sistemli ve sağlıklı bir şekilde üretebilmesi,
 - 5018 Sayılı Kamu Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca Sayıştayın hazırlaması gereken raporların zamanında, tam ve doğru olarak üretilmesi,
 - Sayıştay yönetiminin stratejik ve operasyonel düzeyde ihtiyaç duyduğu bilgi ve belgelerin elde edilmesi, işlenmesi, derlenmesi ve yönetim katmanlarının ihtiyaçlarına uygun şekilde raporlanması,
 - Yöneticilerin kurumla ilgili karar ve işlemlerinde desteklenmesi ve etkinliklerinin artırılması,
- amaçlarıyla hızlı, sistemli ve sağlıklı bir yönetim bilgi sisteminin kurulması ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Öte yandan, 5018 sayılı kanun ile bu kanunda değişiklik yapılması hakkındaki 5436 sayılı kanun ve Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri gereğince, yönetim bilgi sistemi kurulması ve buna ilişkin hizmetlerin yerine getirilmesi diğer kamu kurumları gibi Sayıştay açısından da yasal bir zorunluluk haline gelmiştir.

Belirtilen yasal zorunluluk ve kurumsal ihtiyaçlar gereğince, AB fonlarıyla desteklenen “Sayıştay Denetim Kapasitesinin Güçlendirilmesi” Eşleştirme Projesi kapsamında belirlenen çalışma alanlarından birisi de yönetim bilgi sistemi olmuştur.

Yönetim bilgi sistemi alanında, proje kapsamında yapılan çalışmalar şunlardır:

1. Yönetim Bilgi Sistemi Çalışma Ekibinin Kurulması: Çalışma ekibi önce çalışma programını belirlemiş ve görev dağılımı yapmıştır.
2. YBS Çalışma Önerisinin Hazırlanması¹⁵: Çalışma önerisinde;
 - a. Sayıştay’ın bilgi üretimi konusundaki sorunları ve bunların sonuçları tespit edilmek suretiyle mevcut durumu ortaya konmuştur,
 - b. Sorunların çözümü için yapılması gerekenler ve hedeflenen nokta belirlenmiştir,
 - c. YBS çalışmasının Sayıştay açısından uygulama koşulları değerlendirilmiştir,
 - d. Kurulması öngörülen sistemin faydaları ve maliyet unsurları ortaya konmuştur,
 - e. Sistemin kurulmasına ilişkin riskler belirlenmiştir,
 - f. Sistemin kurulmasında yönetimin rolü ve ilgili taraflar belirlenmiştir,
 - g. Sistemin başarı kriterleri belirlenmiştir.
3. Çalışma Önerisinin Yönetime Sunulması: Bir fizibilite raporu şeklinde hazırlanan çalışma önerisi yönetime sunulmuş ve yönetim tarafından onaylanmıştır.
4. YBS Çerçeve Belgesinin Hazırlanması¹⁶: Bu kapsamda;
 - a. Mevcut bilgi süreçleri incelenmiştir,

¹⁵ T.C. Sayıştay Başkanlığı, *Yönetim Bilgi Sistemi Çalışma Önerisi*, Sayıştay, Ankara 2006.

¹⁶ T.C. Sayıştay Başkanlığı, *Yönetim Bilgi Sistemi Çerçevesi*, Sayıştay, Ankara 2007.

- b. Sayıştay'da karar alma sürecinde gereksinim duyulan bilgi ve belgeler saptanmıştır,
- c. Yönetim bilgisi açısından gereksinim duyulan bilgiler arasında önceliklendirme yapılmıştır,
- d. Kısa, orta ve uzun vadeli bir perspektifle yönetim bilgisinin üretilmesi için yapılması gerekenler ortaya konmuştur,
- e. Kısa vadede manuel olarak hazırlanacak “Aylık YBS Raporu Şablonu” hazırlanmıştır,
- f. Uzun vadede kurulması öngörülen kombine yönetim bilgi sisteminde olması gereken özellikler detaylı bir şekilde açıklanmıştır,
- g. Beş yıl içerisinde yapılması gerekenleri ortaya koyan bir eylem planı hazırlanmıştır.

5. YBS Çerçeve Belgesinin Yönetime Sunulması: YBS'nin kapsam, içerik ve özelliklerine ilişkin çerçeveyi çizen belge yönetime sunulmuş ve yönetim tarafından onaylanmıştır.

Gelinen noktada, sistemin kurulmasına ilişkin altyapı çalışmaları tamamlanmış olup, bundan sonra yapılacak çalışmalar şu şekilde sıralanabilir:

1. 5018 sayılı yasa gereğince yönetim bilgi sistemi hizmetlerini yürütecek organizasyon yapısının belirlenmesi ve bu konuya ilişkin sorumlulukların tevdi edilmesi,
2. Kısa vadede; yönetim bilgisi raporlarının mevcut aylık rapor şablonu çerçevesinde hazırlanması,
3. Orta vadede; mevcut bilgi sistemlerinin yönetim bilgisi üretecek şekilde uyarlanması ve yönetim bilgisi içeriğinin genişletilmesi suretiyle yönetim bilgisi raporlarının üretilmesi,
4. Uzun vadede;
 - a. YBS'ye bilgi sağlayacak ve diğer iş süreçlerine ait gelişmiş bilgi yönetim sistemlerinin kurulması,
 - b. Yeni YBS'nin tasarımının yapılması,
 - c. YBS'yi oluşturmak için gereksinim duyulan bilgisayar donanımının belirlenmesi,
 - d. YBS işletim prosedürlerinin tanımlanması ve personelin eğitimi,

- e. Pilot uygulamaların yapılması,
- f. Sistemin kullanımına geçilmesi ve sürdürülmesi,
- g. YBS'nin dinamik bir sistem olması nedeniyle kullanıcıların gereksinimlerine göre sistemin yenilenmesi.

Sonuç

5018 sayılı Kanunla kamu kurumları için yasal bir zorunluluk haline gelen Yönetim Bilgi Sisteminin kurulması çalışmaları henüz başlangıç aşamasındadır.

Üst yönetimin bilgi ihtiyacını karşılarken, diğer katmanlardaki görev ve sorumluluklarının yerine getirilmesine de katkıda bulunan yönetim bilgi sistemi,

- Bilgi akışında eşgüdüm ve standart sağlanması,
- Tüm iş süreçlerine ait bilgilerin sistematik bir şekilde toplanması ve bir araya getirilmesi,
- Personel ve zaman açısından önemli kazanımlar elde edilmesi,
- Bilgiye güven duyulması ve oto-kontrol mekanizmalarının kurulması,
- Bilginin gizlenme veya kaybolma riskinin ortadan kalkması,
- Yöneticilerin, iş süreçlerine ve kurumun işleyişine hakim olması,
- Yöneticilerin kararlarını hızlı ve güvenilir bilgiye dayalı olarak alabilmesi,

sonuçlarını ortaya çıkaracaktır ki, bu da kamu yönetiminde etkinliğin sağlanmasında çok büyük bir adım atılması anlamına gelecektir.

Yönetim bilgi sistemi, teknoloji altyapısı üzerinde, insan kaynakları, çalışma ve kurum kültüründen etkilenen bir araçlar ve süreçler bütünüdür. Bu nedenle sistem çerçevesinin ve kurulacak yapının geliştirilmesinde de, ne bunlardan herhangi biri ihmal edilebilir, ne de sadece biri üzerinde çalışmakla yetinilebilir.

Sayıştayın, bugüne kadar diğer birçok alanda olduğu gibi, yönetim bilgi sistemi alanında da Eşleştirme Projesi kapsamında ve sonrasında yaptığı ve yapacağı çalışmalarla, Türk Kamu sektöründe öncü bir rol oynayacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

- ÇUBUKÇU, Faruk; *Bilgisayar Terimleri Sözlüğü*, Verso Yayınları, Ankara 1987.
- MARTİN, Christopher ve POWELL, Philip; *Information Systems*, McGraw-Hill, London 1991.
- POWER, Daniel J.; “A Brief History of Decision Support Systems”, <http://www.dssresources.com/history/dsshistory.html>, (Erişim: 21 Mayıs 2007).
- ZHANG, Ping, NAH, Fiona Fui-Hoon and PREECE, Jenny; “HCI studies in Management Information Systems”, http://sigs.aisnet.org/SIGHCI/bit04/BIT_Zhang.pdf, (Erişim: 13 Eylül 2006).
- KARAKAŞ, Melikşah; “Geçmişten Günümüze Bilgi Yönetimi”, http://www.bilgiyonetimi.org/cm/pages/mkl_gos.php?nt=135, (Erişim: 2 Ekim 2006)
- İNCE, Nesrin; “Kamu Kurumları ve Bilgi Yönetimi”, http://www.bilgiyonetimi.org/cm/pages/mkl_gos.php?nt=621, (Erişim: 2 Ekim 2006)
- Türk Dil Kurumu; Güncel Türkçe Sözlük, www.tdk.gov.tr .
- OECD; “*Knowledge Management: Learning by Comparing Experiences from Private Firms & Public Organizations*” Summary Record of the High Level Forum held in Copenhagen, 8-9 Feb 2001.
- OECD, “*Government of the Future*”, 2001.
- World Economic Forum, *Global Competitiveness Report 2004/2004*, Geneva, 2004.
- Reference for Business, “Management Information Systems”, <http://www.referenceforbusiness.com/encyclopedia/Man-Mix/Management-Information-Systems.html>, (Erişim: 21 Mayıs 2007)
- Wikipedia Free Encyclopedia, “Management Information System”, http://en.wikipedia.org/wiki/Management_information_systems, (Erişim: 21 Mayıs 2007)

T.C. Sayıştay Başkanlığı, *Yönetim Bilgi Sistemi Çalışma Önerisi*, Sayıştay, Ankara 2006.

T.C. Sayıştay Başkanlığı, *Yönetim Bilgi Sistemi Çerçevesi*, Sayıştay, Ankara 2007.

T.C. Sayıştay Başkanlığı, *YBS Aylık Raporu*, Sayıştay, Ankara 2007.